

SPECTACOLE

*Viforul de B.St. Delavrancea***Alexandru DARIE***Viforul între
Dumnezeu și
Celălalt*

Într-un loc binecuvântat, ce poate fi mai tulburător între Dumnezeu și Celălalt, între bine și rău, ce poate fi mai aducător la sfârșit de netulburare sau de neliniște, decât a vedea cum un domn, Domnul țării, își pierde mințile?

Ev mediu românesc. O perioadă absolut necunoscută, despre care toți avem informații și despre care de fapt nu avem habar, după cincizeci de ani de istorie malformată sub comunism. Un loc al mântuirii și al neputinței. Loc de șoapte, de intrigi, de suspine de dragoste și de moarte prin otrăvire. Un loc neostoit, în care îngerii au tăcut de mult sau sunt pe cale să amuțească, o mănăstire ca o respirație, rămasă în seama demonilor. În care stă numai lupta, numai crucea asta extraordinară, pe care toți o purtăm fără osebire, crezând orbește în Dumnezeu, în salvarea launtrică. În care trăim cu speranța că, odată și-odată, blestemul acestui popor de a o lua mereu de la capăt va fi izbăvit, că ne vom croi singuri soarta, pe măsura a ceea ce merităm, apărători ai lui Dumnezeu.

Îmi doresc un spectacol simplu, exact ca un ornic. Eminescu spunea că un lucru este cu atât mai universal, cu cât este mai național. Nu știu cât s-a inspirat Delavrancea din Shakespeare. Dar ceea ce aduce Delavrancea e tocmai acel aer epurat, profund tragic, absolut derizoriu în același timp, profund național, atât de shakespearian și atât de futil, ca o zbatere fără scop. Aici e toată chestiunea: un spectacol despre un popor pe care nimeni nu l-a băgat sau nu-l bagă în seamă și care a fost esențial pentru perpetuarea misterelor profunde ale Creștinătății.

Un spectacol religios. Un decor de aer, de ceață, care n-ar trebui luminat aproape niciodată. O scenă goală. Gata de spovedanie. Bântuită de preoți, de călugărițe tăcute și care se mișcă ca-n vis, sau de călugări cântăreți, cor antic care să comenteze acțiunea și, pe rând, izbăvirea și rătăcirea din mintea epileptică a lui Ștefăniță. Imagini sacre sau strâmbe, tablouri statice perfect elaborate, mișcări stranii, o lumină cu totul specială. De

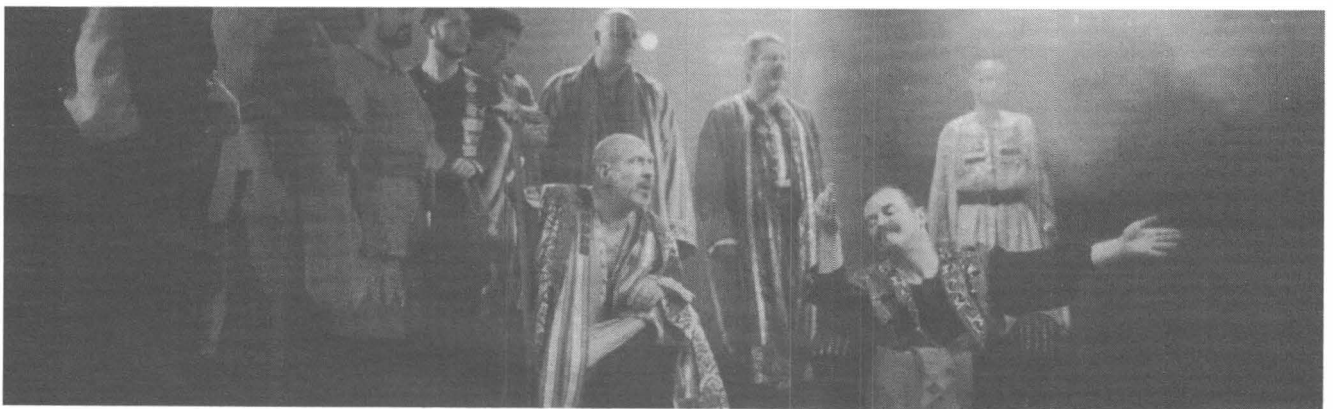
Rembrandt valah. Sunete sfinte, psalmodii bizantine interpretate modern, mântuitoare și tulburătoare totdeauna. Un loc de mister și de rugăciune.

Aș dori ca publicul să fie complet transportat în lumea pe care o vom descrie. Obișnuit cu facilități, să fie brusc obligat să gândească. Cred că a venit timpul în care ar trebui să ne luăm în serios domnitorii. Istoria. Ea nu e înșiruirea de întâmplări fără noimă într-un buimac și uitat crâmpei de lume, ci strigătul disperat al unui popor latin și uitat. Nu mai avem de-a face cu o istorie absentă din memoria noastră națională pentru că e ideală, ci cu una adevărată, plină de lacrimile noastre, de bucuriile noastre neputințe. Plină de carnea morților noștri, pierduți în ceață, în dangătul clopotelor, în focurile de veghe de pe toți munții...

Cam astea erau gândurile mele înaintea începerii repetițiilor. Descopăr astăzi cu mare surprindere, recitindu-le pentru prima oară de atunci, că a trebuit să le uit în timpul

lucrului pentru a le regăsi acum, aproape intact păstrate în spectacol. Asta nu face decât să-mi dovedească câtă nevoie lăuntrică aveam de așa ceva, de acest "cel mai metafizic spectacol al meu de până acum"...

Descopăr în el un strigăt înnăbușit, un teatru pe care nu l-am mai încercat până-acum, cu un ritm care cu siguranță va fi pentru unii inacceptabil, pentru că teatrul devine azi, din ce în ce mai mult o marfă de consum, scurtă și scumpă, o industrie profund comercială, un produs de o oră și jumătate pentru o lume grăbită. Nu vreau să preîntâmpin judecățile de valoare ce vor aparține criticilor și publicului. Dar vreau să cred că se vor găsi câțiva care vor înțelege, dincolo de imperfecțiunile care fac orice spectacol viu, că mi-am dorit cu absolută sinceritate să arunc lumina pe care-am crezut-o adevărată asupra acestui Sfârșit de Mileniu, în care demonismul, vânzarea sufletului și lupta dintre Dumnezeu și Celălalt, dintre bine și rău, dintre Credință și necredință sunt astăzi mai actuale ca oricând.

Teatrul "Nottara" - *Viforul* de Barbu Ștefănescu Delavrancea. Regia: Alexandru Darie. Scenografia: Maria Miu. Muzica: Adrian Enescu. Cu (în ordinea indicată de autor): Stelian Nistor, Mircea Albulescu, Constantin Cotimanis, Valentin Teodosiu, Emil Hossu, Sorin Cociș, Mircea Jida, Daniel Popescu, Bogdan Vodă, Cosmin Șofron, Ion Haiduc, Sebastian Diamandi, Alexandru Drăgoi, Dan Aștilean, Cristian Șofron, Cristina Toma, Dana Dogaru, Clara Vodă, Andreea Măcelaru. Data premierel: 28 octombrie 1998.